

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【北排灣語】國中學生組 編號 4 號

kakica'uanan a makagadu

titjen a kacalisian imaza, savida nakemasimaza tua kadjunungan tua tja sikavaljut. a tjaucikel natja sevalitan, uwi tu 'emaljup itjen tua tja sikavaljut, ljakua palisi a ljemeliav a kisacemel, manasika nakemasimilingan itjen a kacalisian a 'emalju'aljup, ljakua inikama'ulip'ulip a sacemel. namayauta nu tjepana, semadrapulj itjen sakamaya, nu makatju'etju' tja siberber a pasapanain, ulja malingac a ci'av sa makayanga tja lapin, azua a namalaulj a ci'av inika nasepalingac tua drapulj kicemikel angauta, saka azua i pana a zaljum kamayamayan a naljamecav inikasikakuda.

aicua patjara 'emaljup inikamanu madjuludjulu, izua namasanpidalj a sinitjaucikel a tja kakeljangan a tja kakituluhan. asangasangasan, nuanema a sacemel kipakim tua anema a kakanen, pay aza (lava) keman tangaingav na dja'as, 'aljinglud, sukang. aza (vavuy) keman ta namakelu avangalj na'azavay kata navelu kata na ljawzung a 'aljic. tjengelay apakazuz ta tjevetjeveng a tjatjan a murikakanen. aza (venan) keman ta'aljic na viljua' tjengelay a pakazua ta kasikasiven. aza ('aya'ayam kata butj) keman ta tjavuvuk kata vangalj na 'auc. aza(takec) keman ta vangalj ta kaingaingav,

tjengelay apakazua ta ljaviyaviya kata izua zaljum. aza(sizi) keman ta'asav kapaz, vaudj, cemel, tjengelay apakazua ta djangdjangas tua cevaceva.

aza(cia) keman tavangal na'aludjelj kata na valjvalj, tjengelay apakazua tua puvaljvaljan katua puvana'an. sika nudremingay itjen ta (cia) kemim itjen tua cinuvu'an na valjvalj, tjara izua tja djumaken a nginadringadran kata 'elju. aza (vavuy) keman ta namakelu avangalj nua 'azavay nua velu kata nua ljawzung a'aljic kata kuilj. tjengelay apakazuz ta tjevetjeveng a tjatjan a murikakanen. vanusika nupu'aljengetj nupuseluc ta vavuy, kana izua namakeljang a kakikanan, makaya ta pu'aljengetjan kata puselucan a dringay.

sika aicua 'emaljup inika amina su rakacan, kilaying sapisusu tua kaljatepesan; nukaljavevean icengceng a maudjalj saka ludjuludjuanan asacemel. inikamagaljugalju a cinunan, napulingalingav tua sipaljakevan ta makagadu a sacemel katua pasusu tua sikudakudan nua 'emaljup.

山林智慧

原住民所用的食物，都取自於土地上的生物。祖先告訴我們，雖以狩獵取得食物，但絕不可大量殺動物，捕魚亦是如此。

狩獵不是簡單的事，有許多我們要了解要學習的知識很多。首先要了解什麼動物喜歡什麼？如飛鼠喜歡吃九芎樹、楓香朴樹的嫩葉；水鹿喜歡吃山芙蓉樹皮；野鳥、松鼠喜歡吃野草莓青剛櫟果實；山羌喜歡懸崖周邊的樹葉，或是地上的蔓藤；白鼻心喜歡吃山枇杷和山棕之果實；山豬喜歡吃掉落的大葉楠果實、山芎蕉、山黃麻之樹皮、青芋。

所以當一個獵人不簡單，要懂得判斷設陷阱的地點，如獵物經常出沒的獸徑，和獵物常覓食的植物附近。除此之外，初到秋初為幼獸生長期，為禁獵季節。獵人不是單靠膽識和勇猛，還有狩獵知識，也更需懂得維持山林、動物的平衡。